

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa, dnia 18 stycznia 2021 r.

DOB.NK.3821.3.4.2020.IC

Pani
Anna Krzysztoforska
Prezes Fundacji Edukacji i Wspierania
Rodziny BRAMA
ul. Wojska Polskiego 8
83-000 Pruszcz Gdański

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057), zwanej dalej ustawą, w dniach od 14 września 2020 r. do 15 października 2020 r.¹ przeprowadzono w Fundacji Edukacji i Wspierania Rodziny „BRAMA”² w Pruszczu Gdańskim, kontrolę planową.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Iwona Chojnacka – Główny specjalista, Justyna Michalak - Maliszewska – Radca Szefa KPRM oraz Justyna Guściora - Główny specjalista, w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, na podstawie upoważnień odpowiednio nr 13, 14 i 17 wydanych przez Pana prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego prowadzących konta indywidualne na rzecz beneficjentów (tzw. subkonta).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r.

Ustalenia kontroli przedstawiono w sporządzonym w dniu 30 października 2020 r. protokole kontroli (DOB.NK.3821.3.4.2020.IC), który został doręczony Fundacji w dniu

¹ Zgodnie z wnioskiem Fundacji z dnia 7 września 2020 r. w sprawie miejsca przeprowadzenia kontroli czynności kontrolne były prowadzone w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;

² Dalej zwana „Fundacją”;

12 listopada 2020 r. Protokół kontroli został podpisany³ przez p. Annę Krzysztoforską - Prezes Zarządu Fundacji oraz p. Janusza Bażaka – Członka Zarządu Fundacji, a następnie zwrócono do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 2 grudnia 2020 r.

Do ustaleń zawartych w protokole kontroli nie wniesiono zastrzeżeń⁴, zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Fundacji w zakresie objętym kontrolą **oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli, które poczyniono w wyniku zbadania przedłożonej dokumentacji merytorycznej i finansowej oraz na podstawie wyjaśnień udzielanych przez Prezes Zarządu Fundacji.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

1. Informacje podstawowe

W myśl § 2 statutu Fundacji⁵ terenem działania organizacji jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej i inne kraje. Siedzibą Fundacji jest miasto Pruszcz Gdański.

Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „KRS”, Fundacja uzyskała wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w dniu 10 czerwca 2003 r. pod numerem 0000164555. Organizacja, zgodnie z danymi KRS jest wpisana do rejestru przedsiębiorców od dnia 20 listopada 2018 r. Podmiot posiada nr Regon 192927506 oraz NIP 5932385521. Fundacja uzyskała status organizacji pożytku publicznego w dniu 6 kwietnia 2005 r.

Zgodnie z postanowieniami § 6 statutu oraz KRS, Fundacja: *prowadzi działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności bądź określonych grup podmiotów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, a w szczególności ustanowiona jest dla realizacji celu społecznie użytecznego, jakim jest pomoc potrzebującym, w szczególności rodzinom, dzieciom i młodzieży, osobom chorym i niepełnosprawnym, ludziom w podeszłym wieku - poprzez podejmowanie i wspieranie inicjatyw na rzecz godnego życia każdego człowieka.*

Powyższe cele realizowane są w szczególności poprzez działalność, prowadzoną w sferze zadań publicznych, w zakresie⁶: pomocy społecznej i działalności charytatywnej, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania.

Fundacja Edukacji i Wspierania Rodziny BRAMA jest organem prowadzącym dla Katolickich Szkół Niepublicznych im. św. Jana Pawła II w Pruszczu Gdańskim⁷.

³ Protokół kontroli nie zawiera daty podpisania dokumentu przez jednostkę kontrolowaną;

⁴ Pismo Fundacji z dnia 27 listopada 2020 r.;

⁵ Zwany dalej „statutem”. Statut Fundacji został przyjęty uchwałą nr 1/04/2011 Rady Fundacji w dniu 4 kwietnia 2011 r.;

⁶ § 7 statutu;

⁷ Zwanych dalej „KSN” – na stronie internetowej organizacji znajduje się informacja, że: *Fundacja Edukacji i Wspierania Rodziny BRAMA jest od 2004 roku organem prowadzącym dla Katolickiej Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Pruszczu Gdańskim.* Natomiast w piśmie z dnia 9 października 2020 r. Prezes Fundacji wskazała: *Katolicka Niepubliczna Szkoła Podstawowa a obecnie Katolickie Szkoły Niepubliczne im. św. Jana Pawła II w Pruszczu Gdańskim;*

2. Struktura organizacyjna Fundacji

Zgodnie z § 13 statutu organami Fundacji są:

- Rada Fundacji⁸,
- Zarząd Fundacji.

Skład i kompetencje ww. organów zostały określone w sporządzonym protokole kontroli.

Z ustaleń kontroli wynika, że skład osobowy Zarządu Fundacji powołują fundatorzy⁹. Jednocześnie członkowie (kolejnego) Zarządu Fundacji zgodnie ze statutem¹⁰ powoływani są przez Radę Fundacji, którym Rada powierza funkcje Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu lub Członka Zarządu. Dokumentem powołującym skład zarządu organizacji jest uchwała Rady Fundacji Edukacji i Wspierania Rodziny BRAMA nr 7/06/2009¹¹ oraz uchwała nr 6/06/2019.¹²

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że liczba członków Zarządu Fundacji była zgodna z postanowieniami statutu.

3. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego oraz działalność gospodarcza

a. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy, zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

Fundacja nie wyodrębniła w statucie zakresu prowadzonej odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. W ww. dokumencie w § 11 pkt 1 znajduje się zapis wskazujący na to, że Fundacja: (...) może prowadzić działalność nieodpłatną i odpłatną, przy czym zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej określa uchwała Zarządu¹³.

W trakcie czynności kontrolnych oraz po złożonych wyjaśnieniach organizacji¹⁴ dotyczących przyczyny braku wyodrębnienia w Statucie Fundacji zakresu prowadzonej odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego określonej w KRS, przyjęto argumentację jednostki kontrolowanej, ponieważ ustawodawca w art. 10 ust. 3 ustawy dopuszcza rozwiązanie, że zakres prowadzonej działalności odpłatnej lub nieodpłatnej pożytku publicznego może być określony w innym akcie wykonawczym¹⁵.

Natomiast zgodnie z § 11 pkt 2 i 4 statutu: *Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach, wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego. (...) Decyzję dotyczącą rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, jej zawieszenia, zakończenia oraz dotyczącą przedmiotu i zakresu tej działalności podejmuje Zarząd Fundacji*¹⁶.

⁸ Zwana dalej „Radą”;

⁹ § 16 pkt 2 statutu;

¹⁰ § 19 statutu;

¹¹ Uchwała Rady Fundacji z dnia 26 czerwca 2009 r.;

¹² Uchwała Rady Fundacji z dnia 20 czerwca 2019 r.; na mocy tej uchwały z dniem 21 czerwca 2019 r., Rada Fundacji powołała na członka Zarządu Pana Janusza Bażaka;

¹³ Uchwała Zarządu Fundacji z dnia 12 kwietnia 2011 r. dotycząca określenia zakresu działalności Fundacji;

¹⁴ Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.;

¹⁵ Tu Uchwała Zarządu z dnia 12 kwietnia 2011 r. oraz z dnia 31 sierpnia 2018 r. W uchwale Zarządu z dnia 12 kwietnia 2011 r., dotyczącej określenia zakresu działalności Fundacji określony został zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego;

¹⁶ Uchwała Zarządu Fundacji z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie podjęcia działalności gospodarczej i ograniczenia prowadzenia działalności odpłatnej;

Jednocześnie uchwała Zarządu Fundacji z dnia 31 sierpnia 2018 r. wskazuje na prowadzenie przez organizację działalności gospodarczej.

W wyniku weryfikacji odpisu aktualnego i pełnego z rejestru stowarzyszeń KRS stwierdzono, że przedmiot odpłatnej i nieodpłatnej działalności statutowej został określony oraz jest zgodny z przyjętą przez Zarząd Fundacji Uchwałą z dnia 12 kwietnia 2011 r. oraz Uchwałą z dnia 31 sierpnia 2018 r. Natomiast z wyjaśnień Fundacji¹⁷ oraz z przedstawionej ewidencji księgowej wynika, że organizacja prowadzi nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego oraz działalność gospodarczą.

Mając powyższe na uwadze stwierdzono zgodność postanowień statutu Fundacji i wydanej na jego podstawie uchwały Zarządu Fundacji z treścią wpisu w KRS w zakresie wyodrębnienia w statucie lub innym akcie wewnętrznym zakresu prowadzonej działalności odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, co jest zgodne z art. 10 ust. 3 ustawy.

Jednakże z uwagi na to, że Statut organizacji jest aktem ustrojowym, dokumentem nadrzędnym nad np. uchwałą, stanowiącą akt wewnętrzny organizacji, rekomenduje się uzupełnienie statutu Fundacji o zakres prowadzonej działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego.

b. Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej, odpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej oraz ewidencji księgowej środków pochodzących z 1% podatku.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości. Ponadto zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% pdof.

Ustalenia kontroli wskazują, że zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych zostały określone w polityce rachunkowości obowiązującej od 1 stycznia 2017 r. przyjętej „Uchwałą w sprawie polityki rachunkowości¹⁸” z 31 stycznia 2017 r.

Księgi rachunkowe Fundacji prowadzone są przez Biuro Rachunkowe ABAK Mirosława Linsztet, Andrzej Linsztet s.c. z siedzibą w Pruszczu Gdańskim ul. Stefana Żeromskiego 54.¹⁹

Księgi rachunkowe są prowadzone techniką komputerową z zastosowaniem systemu finansowo – księgowego „FK NEX”.

W art. 10 ustawy z dnia z dnia 29 września 1994 r. (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 351) zawarte zostały podstawowe elementy z jakich powinna składać się polityka rachunkowości. W toku kontroli ustalono, że w polityce rachunkowości Fundacji brak jest metody ustalania wyniku finansowego jednostki. Oznacza to, że ustawowy obowiązek określony w art.

¹⁷ Z odpowiedzi Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.- na pytanie zespołu kontrolnego, wynika, że w okresie objętym kontrolą Fundacja prowadziła działalność gospodarczą; przedmiot działalności gospodarczej obejmował kod PKD 85 EDUKACJA, w zakresie wydawania legitymacji szkolnych oraz opłat za programy edukacyjne;

¹⁸ Uchwała Zarządu z dnia 31 stycznia 2017 r. w sprawie Polityki Rachunkowości;

¹⁹ Umowa o prowadzenie ksiąg rachunkowych z dnia 18 stycznia 2007 r. oraz aneks nr 1/2018 z dnia 30 sierpnia 2018 r. do umowy o świadczenie usług księgowych;

10 ustawy o rachunkowości nie został w pełni spełniony. Metoda ustalania wyniku finansowego organizacji została opisana w sprawozdaniu finansowym za 2019 r. w załączniku *Wprowadzenie do sprawozdania finansowego*, co powinno mieć odzwierciedlenie w przyjętych zasadach (polityce rachunkowości).

Ponadto w treści obowiązującej polityki rachunkowości przywołane zostały akty prawne zawierające nieaktualne adresy promulgacyjne (nr Dz. U.).

Jednocześnie wskazać należy, że Fundacja w trakcie trwania czynności kontrolnych, po zapytaniach zespołu kontrolnego odnoszących się do zapisów w polityce rachunkowości, przedłożyła zaktualizowaną wersję ww. dokumentu, przyjętą uchwałą Zarządu w dniu 23 września 2020 r.²⁰ W polityce rachunkowości przyjętej przez Zarząd Fundacji w ww. terminie znalazł się zapis zawierający aktualny numer promulgacyjny (numer Dz. U.) oraz zapis dotyczący metody ustalania wyniku finansowego. Jednakże wskazać należy, że zaktualizowana polityka rachunkowości obowiązuje od dnia 1 stycznia 2017 r., a przyjęta została 23 września 2020 r. Pomimo dokonania przez Fundację ww. czynności naprawczych nadal termin obowiązywania²¹ polityki rachunkowości pozostaje w sprzeczności w stosunku do terminu wprowadzenia ww. dokumentu uchwałą Zarządu.

Plan kont Fundacji stanowi załącznik nr 1 do polityki rachunkowości, obejmujący wykaz kont księgi głównej. Zgodnie z brzmieniem pkt VII Polityki rachunkowości: *Zdarzenia na kontach księgi głównej grupuje się, a konta księgi głównej uzupełnia się ewidencją szczegółową.*

W wyniku analizy konta 136-1 – *Bank Fundacja 1%* stwierdzono, że były na nim ewidencjonowane wpływy dotyczące środków pochodzących z 1% pdof. W związku z powyższym należy stwierdzić, że jednostka wyodrębniła konto księgowo służące wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych, co jest zgodne z art. 27 ust. 2c ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Na podstawie przedstawionych przez Fundację wydruków z ewidencji księgowej oraz wyjaśnień kontrolowanej organizacji²² ustalono, że przychody z tyt. prowadzonej działalności statutowej nieodpłatnej, odpłatnej i gospodarczej zostały zaewidencjonowane na kontach: *701-Przychody z odpłatnej i pozostałej działalności statutowej Fundacja, 702-Przychody z nieodpłatnej działalności statutowej Fundacja, 703-Przychody z odpłatnej i pozostałej działalności statutowej j. wyodrębnione, 704-Przychody z nieodpłatnej działalności statutowej j. wyodrębnione, 705-Przychody z działalności gospodarczej.* Ww. środki zostały zaewidencjonowane zgodnie z przyjętym planem kont Fundacji.

Przychody z tyt. 1% pdof zaewidencjonowane zostały na koncie 702-0000 – *Wpływy z 1%*²³. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. na koncie 702-0000 zaewidencjonowano kwotę 315 287,08 zł natomiast w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. na koncie 702-0000 zaewidencjonowano kwotę 294,92 zł²⁴, która została skorygowana dowodem wewnętrznym zaksięgowanym w dniu 31 sierpnia 2020 r.²⁵ Z wyjaśnień Fundacji²⁶ wynika, że *wpłata w kwocie 294,92 została przekazana przez*

²⁰ Uchwała Zarządu z dnia 23 września 2020 r. dotycząca zmiany Polityki Rachunkowości;

²¹ Polityka rachunkowości – obowiązuje od dnia 1 stycznia 2017 r., natomiast przyjęta została dnia 23 września 2020 r.;

²² Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.;

²³ Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.;

²⁴ Ewidencja na koncie 702-0000 *WPLYWY Z 1%* dnia 12 lutego 2020 r.;

²⁵ PK nr 79;

²⁶ Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 1 października 2020 r.;

DOTPAY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z rachunku DOTPAY prowadzonego dla wpłat darowizn na rzecz budowy szkoły dokonywanych za pośrednictwem platformy DOTPAY udostępnionej Fundacji. Kwota została wpłacona omyłkowo na rachunek 1%. (...) W dniu 1 października 2020 r.²⁷ został wykonany przelew kwoty 294,42 zł na rachunek podstawowy Fundacji.²⁸

Mając na uwadze powyższe przyjęto wyjaśnienia Fundacji, z zastrzeżeniem, że ww. korekta została dokonana po okresie objętym kontrolą, tj. po dniu 30 kwietnia 2020 r. Ustalono, że łączna kwota zaewidencjonowanych środków pochodzących z 1% pdof na koncie 702-0000 wynosi 315 582 zł.

Z analizy planu kont i przedłożonej ewidencji księgowej Fundacji wynika, że jednostka wyodrębniła konta służące do ewidencji przychodów z tyt. prowadzonej odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej, z wyjątkiem braku wyodrębnienia analitycznego do konta 702 z tyt. przychodów związanych z 1 % dla podopiecznego Pana Stanisława Ż. Jednocześnie konto 702 zostało podzielone analitycznie na konta, na których ewidencjonowane są przychody związane m.in. z wpływami z 1% pdof, darowizny oraz przychody ewidencjonowane dla poszczególnych podopiecznych²⁹.

Koszty w ramach prowadzonej nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej są ewidencjonowane na kontach zespołu 5. Ewidencja księgowa kosztów jest prowadzona zgodnie z przyjętym planem kont Fundacji.

W przypadku ewidencji wyniku finansowego stwierdzono, że w zakładowym planie kont wyodrębniono konto 860 – *wynik finansowy*. Stwierdzono, że nazwa konta nie wskazuje jednoznacznie na rachunkowe wyodrębnienie wyniku finansowego prowadzonej przez Fundację nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej. W związku z powyższym zaleca się wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej w stopniu umożliwiającym określenie wyników z tych działalności.

W wyniku analizy zakładowego planu kont stwierdzono częściowe naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy w związku z brakiem wyodrębnienia rachunkowego na koncie 860 – *wynik finansowy*.

4. Prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych³⁰ może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% pdof mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Ponadto, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof.

²⁷ Zwrot kwoty 294,42 dokonano na rachunek o nr 32 835 003 0117 1411 2000 0002 (rachunek podstawowy) z rachunku o nr 59 8335 0003 0117 1411 2000 0001 (rachunek wskazany dla wpłat 1%). Fundacja przesłała potwierdzenie (wydruk bankowy) dokonania powyższej operacji;

²⁸ Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 1 października 2020 r.: *0,50 zł pozostawiono na rachunku 1% na zapłacenie prowizji bankowej od przelewu;*

²⁹ 702-0003 - [REDAKTOWANE], 702-0017 Pomoc - [REDAKTOWANE] 702-0018 Pomoc [REDAKTOWANE]

³⁰ Zwany dalej „pdof” lub „podatkiem”;

a) Otrzymane środki z 1% podatku

Kwota środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok 2018 przekazanych przez urzędy skarbowe w 2019 r., według zapisów ewidencji księgowej Fundacji na koncie 702-0000 – *Wpływy z 1%* wyniosły 315 287,08 zł, natomiast w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. na ww. koncie zaewidencjonowano kwotę 294,92 zł, która została skorygowana dowodem wewnętrznym zaksięgowanym w dniu 31 sierpnia 2020 r.³¹

Z analizy ewidencji księgowej oraz z odpowiedzi udzielonej przez Fundację³² wynika, że rzeczywista kwota przychodów z 1% pdof wynosi 315 287,08 zł po uwzględnieniu kwoty błędnie zaewidencjonowanej przez Fundację³³.

Porównanie zapisów na kontach księgowych 702-0000 z wpływami na rachunek bankowy³⁴ właściwy do przekazania 1% pdof w oparciu o wyciągi bankowe wykazało zgodność. Ewidencja konta 702-0000 *Wpływ z 1%* oraz rachunek bankowy przeznaczony do przekazywania 1% pdof do dnia 30 kwietnia 2020 r. wykazywały łącznie 315 582 zł przychodów z tytułu 1%.

Według wykazu Ministerstwa Finansów - *Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2019 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2018 r.* stanowiący załącznik nr 2 do Informacji dotyczącej kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego w 2019 roku wysokość środków z 1% pdof wyniosła 314 643,48 zł. Kwota wskazana w powyższym dokumencie odzwierciedla ich stan na dzień 16 września 2019 r., natomiast ewidencja ww. kont oraz wyciągi bankowe obejmują cały 2019 r. oraz okres od 1 stycznia do 30 kwietnia 2020 r.

b) Wydatkowanie środków pochodzących z 1 % podatku

Na podstawie ewidencji księgowej, przedłożonego „Sprawozdania finansowego za rok 2019” sporządzonego 25 marca 2020 r.³⁵ oraz informacji udzielonej przez organizację w dniu 25 września 2020 r.³⁶ wynika, że Fundacja poniosła koszty z tyt. nieodpłatnej działalności pożytku publicznego ze środków pochodzących z 1% pdof w następujących kwotach:

- koszty przeznaczone na cele oświatowe – remont KSN - 56 102,61 zł,
- koszty prowizji bankowych związanych z wydatkowaniem na działalność statutową środków pozyskanych z 1% - 401,50 zł,
- koszty związane z opieką nad podopiecznymi - 36 743,36 zł³⁷.

Łączna kwota kosztów działalności statutowej nieodpłatnej z 1% w 2019 r. wyniosła 93 247,47 zł.

Natomiast w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. Fundacja wskazała³⁸, że poniosła koszty działalności statutowej nieodpłatnej z 1% w kwocie 49 233,37 zł, z tego na:

³¹ PK 79/08/2020;

³² Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.;

³³ Na koncie 702 - 0000 *Wpływy z 1%* w dniu 12 lutego 2020 r. błędnie zaewidencjonowano wpłatę środków z 1% pdof w kwocie 294,92 zł;

³⁴ Nr 59 8335 0003 0117 1411 2000 0001. Ww. rachunek właściwy do przekazywania środków pochodzących z 1% pdof, został zgłoszony do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pruszczu Gdańskim (zgłoszenie identyfikacyjne/aktualizacyjne NIP-8) – zgodnie z art. 27 a ust. 8 udpp;

³⁵ Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego za okres 1 stycznia 2019 r. – 31 grudnia 2019 r.;

³⁶ E-mail z dnia 25 września 2020 r. – odpowiedź Fundacji na pismo nr 1 z dnia 18 września 2020 r.;

³⁷ Ewidencja za 2019 r.: konto 502-0031 – *Pomoc* ██████████ 1% saldo 4.530,00 zł; 502-00151 *Pomoc* – ██████████ 1% saldo 4.625,00 zł; konto 502-00171 – *Pomoc* – ██████████ 1% saldo 27.588,36 zł; 502-00181 – *Pomoc* ██████████ 1% saldo 0 zł;

- koszty prowizji bankowych związanych z wydatkowaniem na działalność statutową środków pozyskanych z 1% - 134,00 zł,
- koszty związane z opieką nad podopiecznymi - 49 099,37 zł³⁹.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. wydatki związane z opieką nad podopiecznymi wyniosły 47 849,37⁴⁰ zł.

Ponadto zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu finansowym za 2019 r. - *Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego za okres 1 stycznia 2019 r. – 31 grudnia 2019 r.* oraz informacją uzyskaną od Fundacji⁴¹ wynika, że w 2019 r. ze środków 1% pdof organizacja ponosiła wydatki na:

- koszty dotyczące KSN- remont i wyposażenie – 56 102,61 zł
- wydatki związane z opieką nad podopiecznymi – 29 029,77 zł
- koszty prowizji bankowych – 401,50 zł.

Stwierdzono, że łączna kwota wydatków w 2019 r. wyniosła 85 533,88 zł.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono także, że Fundacja dokonała płatności za faktury⁴² po terminie płatności⁴³ wskazanym w ww. dokumentach źródłowych, co stanowi naruszenie art. 34 ust. 1 udpp w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ustalono, że z tytułu nieterminowych płatności Fundacja nie ponosiła dodatkowych kosztów związanych z opłacaniem odsetek ze środków pochodzących z 1% pdof.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych i po analizie zapisów księgowych na kontach księgowych, ustalono, że na koncie 755-2 *Zapłacone odsetki zwłoki*, w okresie objętym kontrolą zaewidencjonowano łącznie 41,97 zł, tytułem opłaconych odsetek od nieterminowych płatności.⁴⁴ W złożonych wyjaśnieniach Fundacja argumentowała, że⁴⁵: *Wskazane na koncie 755-2 odsetki dotyczą opóźnienia w zapłacie czynszu za dzierżawę*

³⁸ E-mail z dnia 25 września 2020 r. – odpowiedź Fundacji na pismo nr 1 z dnia 18 września 2020 r.;

³⁹ Ewidencja za okres od 1 stycznia 2020 do 30 kwietnia 2020 r: konto 502-0031 – *Pomoc* ██████████ 1% saldo 2.605,02 zł; 502-00151 *Pomoc* – ██████████ 1% saldo 5.625,00 zł; konto 502-00171 – *Pomoc* ██████████ 1% saldo 37.414,35 zł; 502-00181 – *Pomoc* ██████████ 1% saldo 3.455,00 zł;

⁴⁰ W zestawieniu faktur (rachunków) finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof Fundacja ujęła trzy faktury na łączną kwotę 1 250,00 zł, zapłacone w dniu 14 maja 2020 r. tj. po okresie objętym kontrolą (FR 2/03/2020 - 150,00 zł, 3 103/2020/P – 900,00 zł, 05/04/2020 – 200,00 zł);

⁴¹ Odpowiedź Fundacji z dnia 1 października 2020 r.;

⁴² FV 13/02/2019 (Z 7/03/19) z 28.02.2020 r. (320,00 zł), FV 33/03/2019 (Z 16/04/19) z 28.03.2020 r. (400,00 zł), FV 1/2019 (Z 48/05/19) z 26.04.2019 r. (690,00 zł), FV 33/04/2019 (Z 49/05/19) z 29.04.2019 r. (480,00 zł), FV 30/03/2020 (Z 44/03/20) z dn. 18.03.2020 r. (2.500,00 zł), FV F/2/02/20 (Z 26/02/20) z 15.01.2020 r. (16.455,00 zł), FV nr FS 0050/2020 (Z 4/01/20) z 8.01.2020 r. (7.810,00 zł), FV nr FS 2607/2019 (Z 162/11/19) z 27.11.2019 r. (10.547,00 zł), FV nr FS 2786/2019 (Z 169/12/19) z 20.12.2019 r. (5.100,00 zł);

⁴³ Kolejno dowody źródłowe opłacone ze środków 1% pdof po terminach określonych na FV/rachunkach: FV 13/02/2019– opłacona dnia 25.06.2019 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 15.03.2019; FV 33/03/2019 – opłacona dnia 16.04.2019 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 15.04.2019; FV 1/2019– opłacona dnia 10.06.2019 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 17.05.2019; FV 33/04/2019 – opłacona dnia 06.06.2019 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 15.05.2019; FV 30/03/2020 – opłacona dnia 10.04.2020 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 01.04.2020, F/2/02/20 – opłacona dnia 18.02.2020 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 15.02.2020, FV nr FS 0050/2020 – opłacona dnia 27.01.2020 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 22.01.2020, FV nr FS 2607/2019 – opłacona dnia 13.12.2019 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 11.12.2019, FV nr FS 2786/2019 – opłacona dnia 07.01.2020 po terminie wskazanym na dowodzie źródłowym tj. 03.01.2020;

⁴⁴ W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 stycznia 2019 r kwota 4,60 zł, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. 37,37 zł;

⁴⁵ Odpowiedź Fundacji z dnia 9 października 2020 r.;

budynku i terenu oraz opłat za telefon⁴⁶. (...) Fundacja opłacała wskazane noty odsetkowe z innych przychodów niż przychody z 1%. Opłaty były dokonywane ze środków z czesnego wpłacanego za naukę w szkole, z rachunku prowadzonego dla rozliczeń szkoły. Środków uzyskanych z 1% Fundacja nie wydatkowała na zapłatę odsetek (...). Analiza rachunku bankowego dla 1% pdof nie potwierdziła aby dokonywano z niego opłaty z tyt. odsetek od nieterminowych płatności.

Jednocześnie stwierdzono, że Fundacja nie dopełniła obowiązku przestrzegania zapisów *Regulaminu Świadczenia Pomocy Społecznej* w następującym zakresie:

- FV nr 77/PRU/2020 (Z 28/03/20) - brak wskazania na dowodzie źródłowym imienia i nazwiska podopiecznego, co jest niezgodne z § 7 pkt. 2 Regulaminu świadczenia pomocy społecznej,⁴⁷
- dokumenty źródłowe⁴⁸ nie były opisane zgodnie z § 7 pkt 5 Regulaminu świadczenia pomocy społecznej (brak podpisu opiekuna prawnego lub faktycznego).⁴⁹

Mając na uwadze powyższe ustalenia należy wskazać, że Fundacja dokonała czynności naprawczych⁵⁰, polegających na:

- uzupełnieniu w dniu 25 września 2020 r. na dowodzie źródłowym (FV nr 77/PRU/2020 (Z 28/03/20) imienia i nazwiska podopiecznego,
- uzupełnieniu w dniu 24 września 2020 r. podpisu opiekuna prawnego lub faktycznego na dokumentach źródłowych⁵¹.

Wszystkie dokumenty źródłowe przedłożone w trakcie czynności kontrolnych posiadały opis zawierający informację, że wydatek został sfinansowany lub współfinansowany ze środków 1% pdof.

Natomiast na dowodach źródłowych brak było jednoznacznych opisów stwierdzających, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym i rachunkowym (z datą i czytelnym podpisem osoby uprawnionej do takiej kontroli) oraz brak było stwierdzenia, że dokument został sprawdzony pod względem merytorycznym (z datą i czytelnym podpisem osoby uprawnionej do takiej kontroli), co stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Przedstawione w trakcie czynności kontrolnych dowody źródłowe zawierały podpis członka Zarządu oraz opis „akceptuję”. Ustalono, że ww. opis i złożony podpis członka Zarządu może być traktowany jako kontrola pod względem merytorycznym lub formalno -

⁴⁶ Fundacja przesłała w dniu 9 października 2020 r. skany dowodów źródłowych, zaewidencjonowanych na koncie 755-2 w 2019 r. (FV 19090188741558 z 10.09.2020 r. odsetki 0,21 zł, Nota księgowa nr NO/ZSOiO/013/2019 z 6.11.2019 r. odsetki 0,79 zł, dokument nr R0051718442/001/19 z 1.12.2019 odsetki 1,56 zł, FV nr F0051718442/012/19 z 1.11.2019 r. odsetki 0,74 zł, Nota księgowa nr NO/ZSOiO/015/2019 z 27.11.2019 r. odsetki 0,79 zł, FV 19100234596626 z 10.10.2019 r. odsetki 0,38 zł, FV 19100225213426 z 6.10.2019 r. odsetki 0,13 zł);

⁴⁷ (...) Faktury i rachunki muszą wskazywać imię i nazwisko Podopiecznego.;

⁴⁸ FV nr 1156/2020/P (Z 21/02/20), FV 07/01/2020 (Z 17/01/20), FV FR 1/01/2020 (Z 13/01/20), 776/2020/PRU_WAL (Z 12/01/20), FV 1/01/2020 (Z 10/01/20), FV 482/2020/TCZ_ZWY (Z 9/01/20), FV 576/2020/P (26/01/20), FV 60/2020/PRU_WAL (Z 2/01/20), FV 9875/2019/P, FV 1/11/2019 (Z 174/12/19), FV 2/11/2019 (Z 175/12/19), FV 3/11/2019 (Z 176/12/19), FV 1/12/2019 (Z 177/12/19), FV 2/12/2019 (Z 178/12/19), FV 3/12/2019 (Z 179/12/19), FV 5/12/2019 (Z 180/12/19), FV 4/12/2019 (Z 181/12/19);

⁴⁹ Przekazanie środków bezpośrednio na rachunek Podopiecznego lub jego przedstawiciela prawnego wymaga sporządzenia sprawozdania z wydatkowania środków w terminie 14 dni od ich otrzymania, o ile wypłata nie nastąpiła na podstawie załączonych oryginałów faktur i rachunków złożonych w Fundacji i opisanych przez Podopiecznego ze wskazaniem celu wydatkowania;

⁵⁰ E-mail z dnia 25 września 2020 r. – odpowiedź Fundacji na pismo nr 1 z dnia 18 września 2020 r.;

⁵¹ Określonych w przypisie 48;

rachunkowym, natomiast powinno być jednoznacznie wskazane, iż członek Zarządu bądź osoba przez niego upoważniona dokonuje takiej kontroli, np. poprzez umieszczenie na dowodzie źródłowym stosownej pieczęci. Osoby sprawdzające dowód księgowy powinny w celu wykonania kontroli formalno – rachunkowej oraz merytorycznej zamieścić swoje podpisy na dowodzie źródłowym. W związku z powyższym ustalono, że wymóg określony w art. 21 ust. 1 pkt 6 nie został przez Fundację wypełniony w całości.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z 1% pdof, z zastrzeżeniem dokonywania nieterminowych płatności, dotyczących refundacji kosztów poniesionych przez podopiecznych.

c) Spełnianie wymogów określonych w art. 20 ust. 1 pkt. 6 ustawy

W myśl ww. przepisu prawa statut lub inne akty wewnętrzne organizacji pożytku publicznego zabraniają:

- a) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- b) przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- c) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
- d) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

W wyniku analizy statutu Fundacji stwierdzono, że zawierał ww. zapisy ustawy.

Jednocześnie w oświadczeniu⁵² z dnia 23 września 2020 r. członkowie Zarządu Fundacji potwierdzili, że Fundacja w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r. nie dokonywała czynności prawnie zabronionych, określonych w ww. przepisie ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę nie stwierdzono naruszenia art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy.

d) Prawidłowość gromadzenia i przekazywania środków pochodzących z 1% podatku zgodnie z art. 27aa ustawy

Zgodnie z art. 27aa ustawy organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.

Z analizy *Wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2018* prowadzonego w formie elektronicznej przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego⁵³ wraz z jego aktualizacjami w okresie objętym kontrolą wynika, że Fundacja była zamieszczona pod numerem 3215 (stan na 30 listopada 2019 r.).

⁵² Oświadczenie Członków Organu Zarządzającego Fundacji;

⁵³ Zwanym dalej „NIW – CRSO”;

Analiza strony internetowej Fundacji (<https://fundacijabrama.pl/>) nie pozwala stwierdzić, by Fundacja wzywała do przekazywania środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok podatkowy 2018 i 2019 na rzecz organizacji, które nie zostały uwzględnione w ww. wykazie. Jednocześnie organizacja oświadczyła⁵⁴, że: *Fundacja nie wzywała do przekazania ani nie przekazywała środków z 1% innym organizacjom.*

Jednocześnie z analizy rachunku bankowego⁵⁵ właściwego do przekazywania środków z 1% pdof Fundacji za okres objęty kontrolą oraz ustaleń dotyczących wydatkowanych środków z 1% pdof szczegółowo opisanych powyżej wynika, że Fundacja nie przekazywała środków z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w *Wykazach organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2018 i 2019* prowadzonych w formie elektronicznej przez Dyrektora NIW-CRSO.

5. Prowadzenie promocji do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

a) Prowadzenie promocji 1% podatku w rozumieniu ustawy

Zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% pdof, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy.

Ustalono, że Fundacja nie prowadziła działań związanych z kampanią reklamową dotyczącą pozyskiwania środków z 1% w okresie objętym kontrolą. W związku z powyższym nie zachodziła potrzeba wyodrębnienia w planie kont, konta służącego do ewidencji kosztów promocji, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy⁵⁶.

Ponadto z analizy strony internetowej Fundacji (<https://fundacijabrama.pl/>) wynika, że organizacja zachęcała do przekazywania środków pochodzących z 1% pdof na swoją działalność statutową, jednakże działalność ta nie miała charakteru odpłatnego.⁵⁷

b) Prawidłowość informacji o prowadzonej przez organizację pożytku publicznego promocji sfinansowanej lub współfinansowanej ze środków 1% pdof

Zgodnie z art. 27 c ustawy obowiązek zamieszczania informacji o finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków pochodzących z 1 % pdof promocji w rozumieniu ustawy⁵⁸ dotyczy wyłącznie promocji finansowanej ze środków pochodzących z tego źródła przychodów.

W nawiązaniu do ustaleń opisanych powyżej nie stwierdzono naruszenia art. 27c ust. 1 ustawy.

Jednocześnie ustalono, że *Fundacja nie posiada własnego programu komputerowego umożliwiającego wypełnienie zeznania podatkowego*⁵⁹.

⁵⁴ Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.;

⁵⁵ Wyciąg z rachunku bankowego Fundacji o numerze 59 8335 0003 0117 1411 2000 0001 za okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r.;

⁵⁶ Z analizy planu kont Fundacji wynika, że organizacja wyodrębniła konto księgowe służące do ewidencji księgowej środków wydatkowanych na promocję 1% podatku – konto 551-1 *Kampania promocyjna z 1%*. Ponadto zespół kontrolny ustalił, że w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r. Fundacja nie ewidencjonowała na ww. koncie księgowym kosztów promocji, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy;

⁵⁷ *Przełącz 1% podatku dzieciom i rodzinom z Pomorza, Twój Dar Serca. Fundacja Edukacji i Wspierania Rodziny BRAMA jest Organizacją Pożytku Publicznego. Wystarczy że wpiszesz do formularza PITy przy rozliczaniu podatku numer KRS: 0000164555* - (<https://fundacijabrama.pl/>);

⁵⁸ Tj. polegającej na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku, bez względu na formę dotarcia do podatnika;

⁵⁹ Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.;

W związku z powyższym nie stwierdzono naruszenia przez Fundację przepisów art. 27c ust. 2 ustawy.

6. Obowiązki sprawozdawcze opp

a) Prawidłowość sporządzenia sprawozdania merytorycznego i finansowego

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności. Elementy sprawozdania merytorycznego określa art. 23 ust. 6e ustawy. Wzór sprawozdania merytorycznego w okresie objętym kontrolą stanowi załącznik do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. *w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego*⁶⁰.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Fundacja nie sporządziła sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r., co nie stanowi naruszenia art. 23 ust. 6 ustawy, ponieważ zgodnie z brzmieniem § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r.⁶¹ termin określony w ww. przepisie ustawy został przedłużony w odniesieniu do sprawozdań za 2019 rok do dnia 15 października 2020 r.

W trakcie analizy ww. sprawozdania finansowego potwierdzono, że Fundacja przedłożyła kompletne sprawozdanie finansowe za 2019 r., zgodne z art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości – sporządzone i podpisane przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, jak i przez kierownika jednostki (Prezesa Zarządu) oraz pozostałych członków Zarządu (Wiceprezesa Fundacji oraz dwóch członków Zarządu), zgodnie z art. 52 ust. 2 ww. ustawy.

Kierownik jednostki zapewnił sporządzenie sprawozdania finansowego jednostki w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od dnia bilansowego, zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, pomimo iż w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r.⁶², przedłużony został o 3 miesiące termin określony w art. 52 ust. 1 i 3 oraz art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości, dotyczący sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego i zatwierdzania ww. sprawozdania jednostki przez organ zatwierdzający. Termin na zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego – zgodnie z § 3 pkt 4 ww. rozporządzenia upływał 30 września 2020 r. Natomiast sprawozdanie finansowe powinno być zostać sporządzone i podpisane do dnia 30 czerwca 2020 r.

Fundacja sporządziła sprawozdanie finansowe za 2019 r. w dniu 25 marca 2020 r., natomiast zostało ono zatwierdzone w dniu 28 września 2020 r. przez Radę Fundacji uchwałą nr 1/09/2020⁶³.

Mając na uwadze powyższe ustalono, że sprawozdanie finansowe za 2019 r. zostało sporządzone i podpisane zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o rachunkowości oraz zatwierdzone w terminie wskazanym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r.

⁶⁰ Dz. U. poz. 2061, zwane dalej „rozporządzeniem”;

⁶¹ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r. *w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2020* (Dz.U. z 2020 poz. 906);

⁶² Rozporządzenie MF z dnia 31 marca 2020 r. *w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji*;

⁶³ Odpowiedź Fundacji: e-mail z dnia 28 września 2020 r. – załączona Uchwała nr 1/09/2020 z dnia 28 września 2020 r.;

Ponadto analiza przesłanego sprawozdania finansowego wykazała, że w *Rachunku zysków i strat za 2019 r.* w pozycji *Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego* wykazana została kwota 3 246,52 zł, koszty odpłatnej działalności pożytku publicznego wyniosły 3 165,52 zł, a zysk z działalności odpłatnej – 81 zł.

Wskazać należy, że działalność odpłatna nie może wykazywać nadwyżki przychodów nad kosztami, gdyż jest to niezgodne z art. 9 ust. 1 pkt. 1 ustawy. Tym samym Fundacja w powyższym zakresie nie dopełniła obowiązku, określonego w ww. przepisie ustawy.

Ponadto Fundacja poinformowała⁶⁴ również, że nie przeprowadziła badania sprawozdania finansowego na podstawie ustawy o rachunkowości lub rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego. Jednakże Fundacja nie spełniała wymogów do objęcia jej obowiązkami wynikającymi z przepisów ustawy o rachunkowości⁶⁵ oraz rozporządzenia Ministra Finansów⁶⁶.

Zgodnie z treścią Statutu⁶⁷ organizacji: (...) *nadwyżkę przychodów nad kosztami Fundacja przeznacza na działalność pożytku publicznego.* Fundacja przedłożyła Uchwałę nr 3/09/2020 z dnia 28 września 2020 r., na podstawie której *Rada Fundacji postanowiła przeznaczyć nadwyżkę przychodów nad kosztami (zysk netto) z działalności Fundacji za rok 2019 w kwocie 398 642,25 zł na działalność pożytku publicznego,* co pozostaje w zgodzie z art. 20 ust. 1 pkt 3 udpp.

b) Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu merytorycznym

W związku z brakiem sporządzenia sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r. kontrolujący nie mogli potwierdzić zgodności danych wykazanych ww. sprawozdaniu.

c) Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego

- *Zamieszczenie sprawozdania finansowego i merytorycznego na stronie podmiotowej NIW-CRSO.*

Zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Biuletynie Informacji Publicznej, zwanego dalej „NIW-CRSO”. Zgodnie z brzmieniem § 2 rozporządzenia⁶⁸ termin określony w ww. przepisie ustawy został przedłużony w odniesieniu do sprawozdań za 2019 rok do dnia 15 października 2020 r., w związku z czym nie uchybiono obowiązkowi zamieszczenia ww. sprawozdań Fundacji na stronie podmiotowej NIW-CRSO⁶⁹.

- *Publikacja sprawozdania finansowego i merytorycznego na własnej stronie internetowej.*

⁶⁴ Odpowiedź Fundacji - pismo z dnia 25 września 2020 r.;

⁶⁵ art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;

⁶⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2148);

⁶⁷ § 10 pkt. 3 statutu;

⁶⁸ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2020;

⁶⁹ Zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne za 2019 r. zostało zamieszczone na stronie internetowej: <https://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl/> w dniu 15 października 2020 r.;

W myśl art. 23 ust. 2a ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek podawać do publicznej wiadomości sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdanie finansowe w sposób umożliwiający zapoznanie się z tymi sprawozdaniami przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Fundacja nie opublikowała na własnej stronie internetowej sprawozdania merytorycznego oraz sprawozdania finansowego za 2019 r., ponieważ do dnia zakończenia czynności kontrolnych organizacja nie sporządziła sprawozdania merytorycznego, a sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 25 marca 2020 r. i zatwierdzone przez Radę Fundacji uchwałą nr 1/09/2020 w dniu 28 września 2020 r. Z uwagi na opisane powyżej obowiązujące przepisy oraz brak sporządzenia i zatwierdzenia sprawozdania merytorycznego, nieopublikowanie na stronie internetowej Fundacji ww. dokumentu nie stanowi naruszenia art. 23 ust. 2a ustawy.

Przy czym, po sporządzeniu i zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i merytorycznego organizacja powinna niezwłocznie podać je do publicznej wiadomości na własnej stronie internetowej, nie później niż do upływu terminu na ich zamieszczenie na stronie podmiotowej NIW, w celu transparentności prowadzonych przez nią działań, z uwagi na posiadany przez nią status organizacji pożytku publicznego.

Jednocześnie w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że na stronie Fundacji (<https://fundacijabrama.pl/>) znajduje się odnośnik przekierowujący na stronę Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego, na którym publikowane są sprawozdania Fundacji. Zamieszczenie przez Fundację na własnej stronie internetowej linku przekierowującego na stronę NIW-CRSO, gdzie zamieszczane są sprawozdania finansowe i merytoryczne organizacji nie spełnia wymogów określonych w art. 23 ust. 2a ustawy.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak wyodrębnienia analitycznego konta 860 – *wynik finansowy* nie wskazuje jednoznacznie na rachunkowe wyodrębnienie wyniku finansowego prowadzonej przez Fundację nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej, co stanowi częściowe naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy;
2. na dowodach źródłowych brak jednoznacznych opisów stwierdzających, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym i rachunkowym (z datą i czytelnym podpisem osoby uprawnionej do takiej kontroli) oraz brak stwierdzenia, że dokument został sprawdzony pod względem merytorycznym (z datą i czytelnym podpisem osoby uprawnionej do takiej kontroli), co stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości;
3. w *Rachunku zysków i strat za 2019 r.* Fundacja wykazała nadwyżkę przychodów nad kosztami z odpłatnej działalności statutowej w wysokości 81 zł, przez co nie dopełniono obowiązku określonego w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy;
4. w części dokumentów dokonywanie płatności za zakupione usługi po terminie płatności wskazanym w dokumentach źródłowych oraz opłacanie odsetek od nieterminowych płatności, czym naruszono art. 34 ust. 1 udpp w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
5. brak zamieszczania sprawozdań merytorycznych oraz sprawozdań finansowych poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej, czym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 23 ust. 2a ustawy.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. w treści zaktualizowanej polityki rachunkowości data obowiązywania Polityki rachunkowości (od dnia 1 stycznia 2017 r.), pozostaje w sprzeczności w odniesieniu do terminu wprowadzenia ww. dokumentu uchwałą Zarządu⁷⁰;
2. brak jest wyodrębnienia analitycznego do konta 702 z tyt. przychodów związanych z 1 % pdof dla podopiecznego Pana Stanisława Ż.;
3. jednorazowo błędnie zaewidencjonowano przychody z tyt. 1% pdof w okresie objętym kontrolą⁷¹;
4. dokonywanie nieterminowych płatności (w części dokumentów źródłowych), dotyczących refundacji kosztów poniesionych przez podopiecznych.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

W wyniku analizy udostępnionej dokumentacji stwierdzono nieprawidłowości w działalności *Fundacji*, które są konsekwencją niewystarczającej znajomości określonych wymogów ustawy. Stwierdzone nieprawidłowości stoją w sprzeczności z zapisami art. 10 ust. 1, art 9 ust. 1 pkt 1 oraz art. 23 ust. 2a ustawy, a także art. 34 ust. 1 ustawy w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zaleca się:

1. wyodrębnienie konta analitycznego do konta 860 – *wynik finansowy* jednoznacznie wskazującego na formę prowadzonej działalności pożytku publicznego;
2. przestrzeganie postanowień art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości poprzez zamieszczanie w opisie na dokumentach źródłowych stwierdzenia, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym;
3. przestrzeganie postanowień art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie nadwyżki przychodów nad kosztami z odpłatnej działalności statutowej;
4. terminowe opłacanie dowodów źródłowych za zakupione towary/usługi;
5. przestrzeganie postanowień art. 23 ust. 2a ustawy poprzez zamieszczanie sprawozdań merytorycznych oraz sprawozdań finansowych na własnej stronie internetowej;
6. wprowadzenie prawidłowej daty obowiązywania Polityki rachunkowości, zgodnej z terminem wprowadzenia ww. dokumentu uchwałą Zarządu z dnia 23 września 2020 r.;
7. wyodrębnienie analityczne do konta 702 z tyt. przychodów związanych z 1 % pdof dla podopiecznego ██████████
8. prawidłowe ewidencjonowanie wszystkich przychodów Fundacji.

Ponadto, rekomenduję rozważenie uzupełnienia statutu Fundacji o zakres prowadzonej działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego.

Na podstawie § 20 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji

⁷⁰ Uchwała Zarządu z dnia 23 września 2020 r. dotycząca zmiany Polityki Rachunkowości;

⁷¹ Konto 702 - 0000 *Wpływ z 1%* - w dniu 12 lutego 2020 r. błędnie zaewidencjonowano wpłatę środków z 1% pdof w kwocie 294,92 zł, wpłata przekazana przez DOTPAY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;

pożytku publicznego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2054) zobowiązuje się *Fundację* do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego

Krzysztof Motyk